

Замкова І. В.

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕМОНТУ ВІЙСЬКОВОГО ОДЯГУ ТА ВЗУТТЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Анотація. У роботі розглянуто основні засади організації ремонту військового одягу та взуття у Збройних Силах України. Визначено класифікацію ремонтів за місцем виконання, ступенем дії та методами організації. Здійснено аналіз функцій командирів і начальників речової служби у забезпеченні ефективного ремонту. Окреслено особливості поточного, середнього та капітального ремонту, а також значення належного матеріально-технічного забезпечення для якісного виконання робіт.

Ключові слова: ремонт, військовий одяг, взуття, речове майно, речова служба, військові майстерні.

Abstract. The paper examines the main principles of organizing the repair of military clothing and footwear in the Armed Forces of Ukraine. It outlines the classification of repair types according to location, degree, and methods of organization. The study highlights the responsibilities of commanders and logistics officers in ensuring efficient maintenance. It also describes the specifics of current, medium, and major repairs and emphasizes the importance of adequate technical and material support for high-quality repair work.

Keywords: repair, military uniform, footwear, material assets, logistics service, military workshops.

Ремонт військового одягу та взуття є важливою складовою системи речового забезпечення Збройних Сил України. Його основна мета полягає у відновленні експлуатаційних характеристик предметів обмундирування та продовженні строку їх служби. Організація ремонту забезпечує підтримання боєздатності особового складу, належного зовнішнього вигляду військовослужбовців та раціональне використання матеріальних ресурсів. Ефективність ремонтних робіт залежить від чіткого поділу функцій між рівнями ремонту (поточний, середній, капітальний) та належного матеріально-технічного забезпечення.

Ремонт військового одягу та взуття представляє собою комплекс робіт для підтримки і відновлення експлуатаційних характеристик предметів шляхом своєчасної заміни чи виправлення зношених (пошкоджених) деталей і обов'язкової перевірки стану окремих деталей з усуненням виявлених неполадок.

Ремонт організовують з метою збереження речового майна від передчасного зносу. Строки носки предметів речового забезпечення встановлені з урахуванням проведення поточного та середнього ремонту за період надходження цих предметів у експлуатацію.

Ремонт поділяють:

- за місцем проведення (стаціонарний, польовий, заводський та інш.);
- за ступенем якісної дії на предмет (поточний, середній, капітальний);
- за методами ремонту (бригадний, індивідуальний, змішаний).

Існують 3 основних види ремонту військового одягу та взуття:

- 1) поточний ремонт в підрозділах;
- 2) середній – у військових частинах і з'єднаннях;
- 3) капітальний – у окружних комбінатах (майстернях), а у воєнний час – у пересувних майстернях [1].

Поточний ремонт обмундирування виконується в підрозділах кожним із військовослужбовцем за необхідністю. Для виконання поточного ремонту кожен військовослужбовець повинен мати при собі голку з нитками.

Неполадки, які відносяться до поточного ремонту повинні бути усунені в день їх виявлення, що дозволяє попередити подальше руйнування предметів військового одягу і є ефективним засобом підтримання статутного зовнішнього вигляду військовослужбовця. Поточний ремонт виконується в кімнатах побутового обслуговування.

Час і черговість ремонту визначають командир роти. Вони також здійснюють його матеріальне забезпечення, контроль своєчасності і якості виконання. Командир зобов'язаний:

- своєчасно забезпечити кімнати побутового обслуговування господарчим інвентарем, інструментом і ремонтними матеріалами;
- організовувати підбір, навчання та розподіл позаштатних шевців;
- перевіряти не менше одного разу в два місяці стан одягу та взуття на особовому складі;
- контролювати організацію поточного ремонту в підрозділах [2].

Середній ремонт військового одягу та взуття виконується, в основному, в штатних майстернях військових частин і з'єднань. За необхідністю він може виконуватися також силами військових округів, а в польових умовах – пересувних майстернях об'єднань.

Організовує роботу майстерень (керівник) начальник речової служби військової частини (з'єднання) і він уточнює об'єм роботи на плановий період, оцінює виробничі можливості і при необхідності приймає міри до посилення їх складу.

Начальник речової служби несе відповідальність за своєчасне забезпечення майстерень обладнанням, інструментом та ремонтними матеріалами. Він здійснює щоденний контроль за виконанням виробничих планів та якісного ремонту речового майна.

Військові майстерні виконують роботи середнього ремонту обмундирування, наметів. Вони частково ремонтують теплі речі, хоча в основному ці роботи виконуються у військовому окрузі, а в польових умовах – в установах об'єднань.

В період великого завантаження чи при недостатній штатній чисельності розпорядженням командирів частин (з'єднань) майстерні можуть бути підсилені за рахунок залучених позаштатних спеціалістів із підрозділів.

Обладнання та інструмент застосовують централізовано і відпускаються військовим частинам згідно нарядів довольчих органів. Обладнання та інвентар знаходяться в експлуатації до їх повного зносу і замінюються по мірі витрат своїх властивостей.

Капітальний ремонт військового одягу та взуття виконують в окружних майстернях (комбінатах). Ремонтний одяг надходить з окружних складів, які в свою чергу приймають його від військових частин за вказівкою начальника речової служби ОК.

Перед здачею в ремонт предмети сортирують по видах, призначенню, піддають дезинсекції, пранню чи хімічному чищенню, а непридатні до ремонту вибраковують установленим способом. Капітальний ремонт речового майна в польових умовах виконується в пересувних майстернях, що входять до складу речових складів об'єднань [2].

Організація ремонту військового одягу та взуття ґрунтується на системному підході, який передбачає проведення поточного, середнього та капітального ремонту залежно від ступеня зношеності речового майна. Поточний ремонт виконується безпосередньо у підрозділах силами військовослужбовців і спрямований на попередження подальшого пошкодження предметів обмундирування. Середній ремонт проводиться у штатних майстернях військових частин і забезпечує більш глибоке відновлення речового майна. Капітальний ремонт здійснюється у спеціалізованих окружних комбінатах або пересувних майстернях, що дає змогу повністю відновити предмети військового одягу та взуття. Раціональна організація ремонтних робіт з ремонту військового одягу та взуття сприяє економії ресурсів, продовженню строків експлуатації речового майна та підтриманню високого рівня матеріального забезпечення військ.

Список використаних джерел:

1. Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України : Закон України від 24.03.1999 року № 548-XIV зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#Text>
2. Випускнику Національної академії сухопутних військ: Рекомендації по роботі у військах. Львів: НАСВ, 2023. 375 с.

Замкова Ірина Володимирівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри продовольчого та речового забезпечення Військової академії (м. Одеса), м. Одеса, Фонтанська дорога, буд. 10, e-mail: iryna_zamkova@meta.ua ORCID 0000-0001-5172-3821

Zamkova Iryna Volodymyrivna – Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Food and Material Supply of the Military Academy (Odessa), Odessa, Fontanska doroha, building 10, e-mail: iryna_zamkova@meta.ua ORCID 0000-0001-5172-3821